

3. Савчин М. В. Загальна психологія: навч. посіб / М.В.Савчин. – К.: Академвидав. 2011. – 464 с. – (Серія "Альма-матер").
4. Сисоєва С. О. Хрестоматія з психології та педагогіки: Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів непедагогічного профілю традиційної та дистанційної форм навчання / С.О. Сисоєва, Т. Б. Поясок, 2010. – 398 с.
5. Кононко О. Л. Психічний розвиток молодших школярів. – К.: Видавничий дім «Слово», 2009. – С. 20–25.
6. Шардаков М. Н. Розвиток мислення учнів початкових класів у процесі навчання. // Початкова школа, №3, 2020 – С. 33–37.

ВЛАСЕНКО Наталія,

*кандидатка педагогічних наук, доцентка
кафедри початкової освіти Полтавського національного
педагогічного університету імені В. Г. Короленка,*

ВАКУЛЕНКО Богдана,

*здобувачка вищої освіти освітнього ступеня
«Бакалавр» Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка*

ОРГАНІЗАЦІЯ ІНТЕГРОВАНИХ СПОСТЕРЕЖЕНЬ ЗА РАВЛИКАМИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

У статті висвітлюються особливості організації інтегрованих спостережень за равликами в початковій школі. Особливу увагу приділено тому, як впливає спостереження за равликами на розвиток ключових компетентностей молодшого школяра. Наводяться рекомендації вчителям початкової школи, щодо взаємозв'язку інтегрованих спостережень за равликами з більшістю навчальних предметів та реальним життям.

Ключові слова: молодший школяр, вчитель початкових класів, НУШ,

ключові компетентності, інтегровані спостереження за равликами.

Створення комфортного та стимулюючого освітнього середовища у класах Нової української школи є важливою складовою успішного навчання та розвитку учнів. Міністерство освіти і науки України у своєму наказі рекомендує створювати у класах НУШ куточки живої природи. Куточок живої природи створюється для проведення навчальних, практичних занять, передбачених навчальними програмами з предметів природничого циклу, з метою здобуття поглиблення знань про живі організми, формування практичних умінь та навичок, вивчення, спостереження та догляду за рослинами і тваринами, організації позакласної дослідницької і природоохоронної роботи учнів [5].

Компетентнісний підхід ми розглядаємо з позиції науковців, які визначають компетентнісний підхід як спрямованість освітнього процесу на формування і розвиток ключових (базових, основних) і предметних компетентностей.

Організація діяльності куточків живої природи в закладах освіти сприяє розвитку метапредметних компетентностей здобувачів освіти за допомогою інтегрованих спостережень: пізнавальної, практичної, творчої, соціальної, екологічної, природничої, комунікативної, інформаційної тощо [3; 4].

На сьогоднішній день в освіті, постійно з'являються нові методи та підходи до навчання та виховання, що сприяють розвитку учнів. Одним із таких новаторських напрямів є інтегровані спостереження за равликами – Ахатиною гіганською. Інтегровані спостереження за равликами – це метод навчання і розвитку для пізнання та збереження довкілля за допомогою об'єктів живої природи, молюсків [1; 2].

Незважаючи на те, що в осередках НУШ вже є живі куточки, зокрема, равлики, їх все рівно мало використовують у навчальному процесі. Найчастіше інтегровані спостереження за равликами застосовують на уроці «Я досліджую світ». Проте равликів можна брати за основу при створенні різноманітних ігор та завдань з різних навчальних предметів: на уроці «Я досліджую світ», вивчають

будову тіла, ріст мушлі, будову травлення равликів; на уроці української мови, про равликів читають оповідання, пишуть казки; на уроці математики їх рахують, розв'язують різноманітні задачі на визначення шляху, швидкості, порівнюють розмір і масу тіла; на уроці англійської мови – вчаться описувати равликів, читають про них тексти та виконують граматичні завдання; на уроці мистецтва – Ахатину гігантську малюють, ліплять барельєфи, клеять її з природних матеріалів, а на уроках інформатики створюють її в графічних редакторах, грають в ігри, роблять легкі алгоритми тощо.

Включення равликів Ахатинів до живого куточка класу Нової української школи є надзвичайно корисним і багатогранним інструментом, який сприяє всебічному розвитку учнів. Осередок живої природи слугує не лише джерелом знань, отриманих у процесі дослідження, але і важливим засобом розвитку та зміцнення умінь і навичок самостійної роботи. Так як Ахатини не потребують делікатного догляду чи екзотичного харчування, включення дітей у процес догляду за ними, створює основи для розвитку дбайливого та відповідального ставлення до живих істот і сприяє вихованню любові до природи.

Висновки. Отже, інтегровані спостереження за равликами на різних уроках – є актуальним засобом навчання у початковій школі. Дані спостереження сприяють кращому здійсненню екологічного та природоохоронного виховання, формуванню наукового світогляду та вихованню. Такий підхід дозволяє створити оптимальні умови для різностороннього розвитку дитини, підготувати її до життя у сучасному світі та до взаємодії з природою.

Список використаних джерел:

1. Власенко Н. О., Романинець Ю. Організація спостережень за равликами в початковій школі. Інновації в початковій освіті : проблеми, перспективи, відповіді на виклики сьогодення : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. (Полтава, 06-07 червня 2024 р.) / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2024. С. 70–74.

2. Геращенко Є. М., Лимар Ю. М. Фенологічні спостереження як засіб формування природознавчої компетентності молодших школярів. *Інноваційна педагогіка*. Вип. 13. Т. 2. 2019. С. 82–85.
3. Державний стандарт початкової освіти (2018) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text>
4. Міненок А. О., Скорик Т. В., Ананьєва А. В. Роль спостережень та екскурсій в реалізації компетентнісного підходу організації освітнього процесу в початковій школі. *Вісник національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка*. Чернігів: НУЧК, 2019. Вип. 4 (160). С. 88–95.
5. Положення про куточок живої природи у загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів. Наказ Міністерства освіти і науки України від 09.08.2002 р. № 456. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0715-02#Text>

ВОЛЯНІЮК Анастасія,

*викладачка кафедри педагогіки та психології
дошкільної та початкової освіти,
Херсонського державного університету*

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СТАЛОЇ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В РЕАЛІЯХ ВІЙНИ

Воєнний час створює численні виклики для освітньої системи, зокрема у сфері формування мотивації до навчання в дітей молодшого шкільного віку. Умови постійного стресу, тривоги, втрати безпеки та вимушеного переміщення негативно впливають на психологічний стан дитини, що безпосередньо позначається на її здатності до навчання. Формування сталої мотивації в таких